

Nota

Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek

Roeselare

Kwadestraat Fase 3

(prov. West-Vlaanderen)

Auteur: Lobke DECROCK
Redactie: Siel LEEMANS

Projectcode: 2025A154

Projectcode	2025A154
Erkend archeoloog	Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens	Roeselare Kwadestraat
Kadastergegevens	Roeselare, Afdeling 7, Sectie A, 642d, 643b, 644, 646b, 639b
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied	65711.1448644767078804, 179878.6440667976567056 : 65859.4357260357501218, 179986.4155149548023473
Proefsleuvenonderzoek	2025A154
Proefsleuvenonderzoek datum	4/02/2025
Relevante termen thesauri	Roeselare, vooronderzoek, proefsleuvenonderzoek, verstoring
Alle betrokken actoren:	Siel Leemans (projectleider), Lobke Decrock (veldwerkleider, archeoloog) en Kylian Verhaevert (archeoloog)
Contact:	archeologie@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1. INLEIDING	4
1.2. BESTAANDE TOESTAND	7
1.3. GEPLANEDE WERKEN	9
2. RESULTATEN BUREAUONDERZOEK (2022K139).....	16
2.1. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	16
2.1.1. Landschappelijke ligging	16
2.1.2. Historische situering	16
2.1.3. Archeologisch kader	16
3. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM –	
PROEFSLEUVENONDERZOEK (2025A154)	17
3.1. WERKWIJZE EN STRATEGIE	17
3.1.1. Onderzoekstechnieken	17
3.1.2. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie	18
3.1.3. Gebruikt materiaal	20
3.1.4. Inbreng specialisten	20
3.1.5. Organisatie van het proefsleuvenonderzoek	21
3.2. ARCHEOLOGISCHE OBSERVATIES TIJDENS HET PROEFSLEUVENONDERZOEK	22
3.2.1. Stratigrafie	22
3.2.2. Sporen en structuren	26
3.2.3. Vondsten	28
3.2.4. Stalen	28
3.2.5. Conservatie	28
3.2.6. Interpretatie proefsleuvenonderzoek	29
3.3. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	30
4. ARCHEOLOGISCHE INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED	31
4.1. ALGEMEEN INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED	31
4.2. CONFRONTATIE OBSERVATIES MET HET BUREAUONDERZOEK	32
4.3. AFWEGING VERDER ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK	32
5. SAMENVATTING	33
6. BIBLIOGRAFIE	34
6.1. LITERATUUR	34
6.2. INTERNETBRONNEN	35
7. BIJLAGEN	35

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Inleiding

Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het stedenbouwkundige handelingen te Roeselare Kwadestraat, gelegen buiten woon- of recreatiegebied waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000m² of meer beslaat en de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Deze archeologienota (2022K139) werd in 2023 door Monument Vandekerckhove nv¹ opgemaakt.

Tijdens dit bureauonderzoek werd het onderzoeksgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen. Al deze elementen samen maken dat het projectgebied een zekere archeologische waarde kan hebben en dat de gegevens van een archeologisch onderzoek kunnen leiden tot een kennisvermeerdering over de al dan niet aanwezige menselijke activiteiten op het terrein en de omliggende gebieden in het verleden.

De archeologienota – waarop deze nota betrekking heeft – betreft echter de herwerking van de reeds bekrachtigde archeologienota (2019I237; ID16889)². Het projectgebied werd vergroot, perceel 639B werd bijkomend aangekocht, en de inrichting van de geplande werken werd hierdoor licht gewijzigd. Naar aanleiding van deze eerste bekrachtigde nota met bijhorend programma van maatregelen³ werd reeds een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uitgevoerd. Het betreft een landschappelijk booronderzoek (2020E129; ID272944)⁴ uitgevoerd over het gehele projectgebied met uitzondering van het perceel 639B0. Het landschappelijk booronderzoek maakte duidelijk dat er geen intacte podzolbodem of andere begraven bodem aanwezig was. Het werd bijgevolg niet nodig geacht over te gaan tot een archeologisch verkennend/waarderend booronderzoek. Wel werd er overgegaan tot een vooronderzoek met ingreep in de bodem onder de vorm van proefsleuven.

Het proefsleuvenonderzoek werd gefaseerd uitgevoerd. Fase 1, het oostelijk deel van het projectgebied, werd reeds door middel van proefsleuven onderzocht. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek fase 1 werden neergeschreven in een verslag van resultaten met projectcode 2021A152 (ID272944)⁵.

De overige zone werd in twee fasen onderzocht (fase 2 en 3). Onderzoek in fase 2 op percelen 646B en 642D vond reeds plaats in het voorjaar van 2024 (ID29924, 2024A309).⁶ Deze niet

1 DEMEULEMEESTER L., BAS J. & DERWEDUWEN N., 2023.

2 DEMEULEMEESTER L., 2020a.

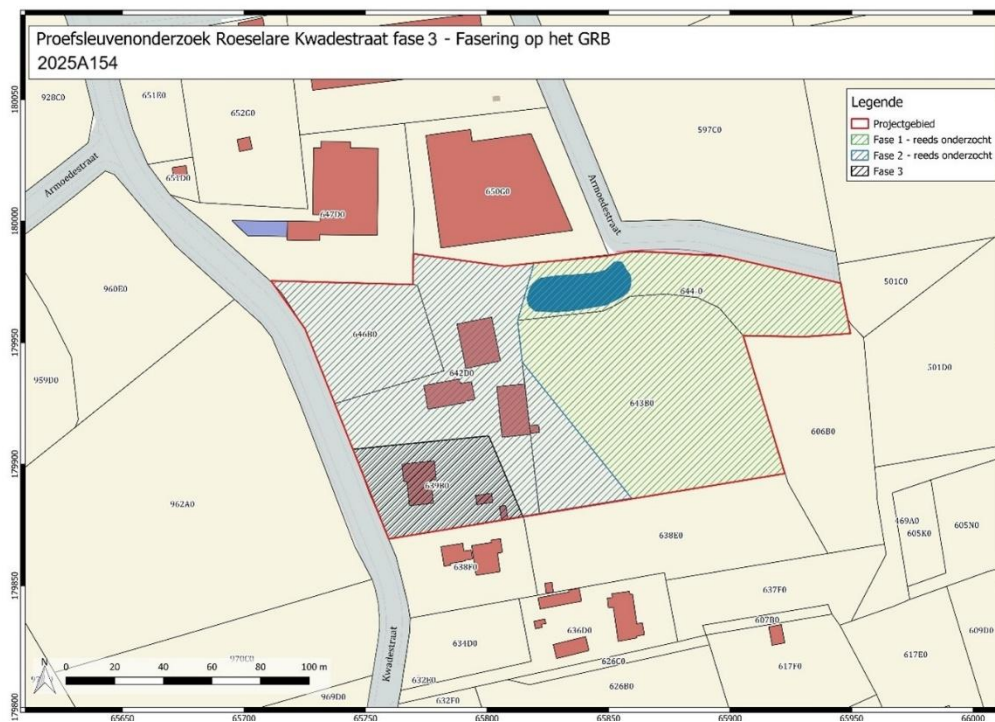
3 DEMEULEMEESTER L., 2020b.

4 LEGRAND P. & LEEMANS S., 2020.

⁵ DERWEDUWEN N., 2021a.

⁶ DECROCK L., 2024.

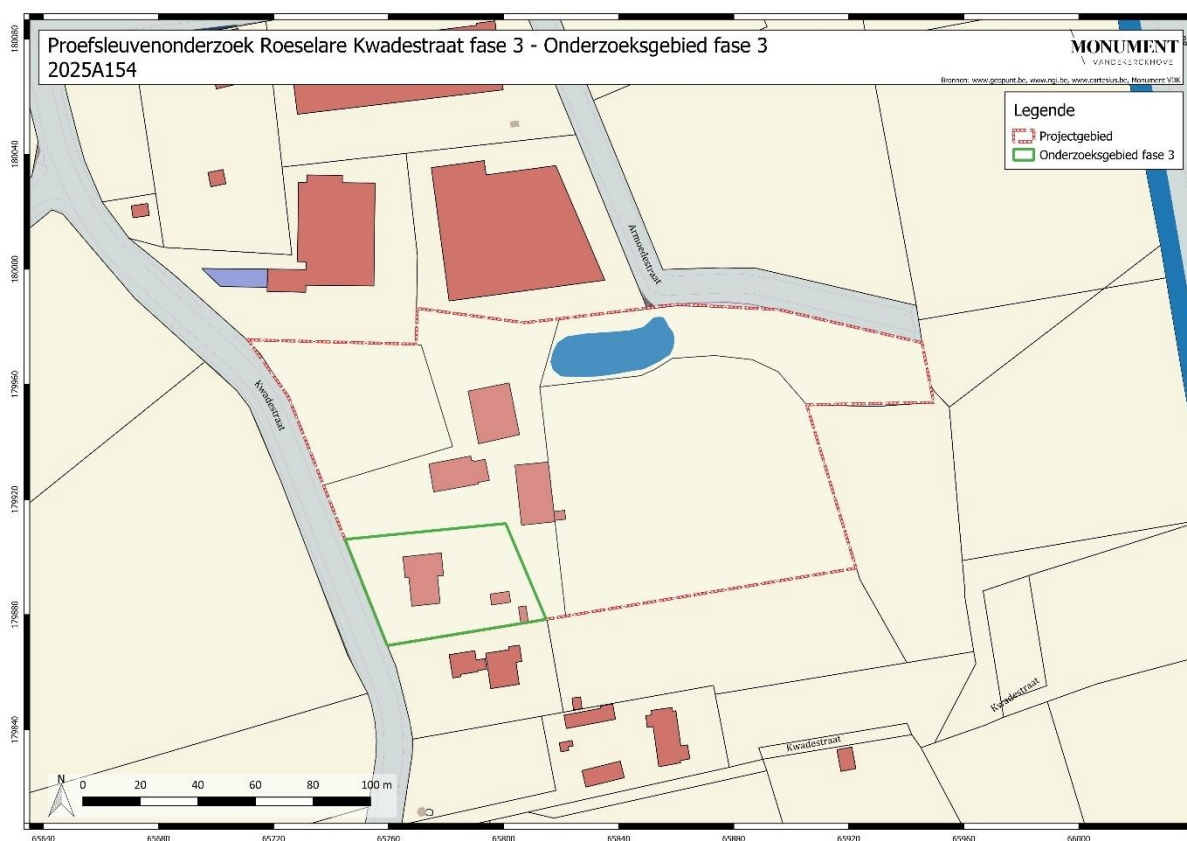
voorziene fasering is het gevolg van het in gebruik blijven van perceel 639B tot eind 2024 (fase 3, Figuur 1). De derde fase werd uitgevoerd na de sloop en uitbraak van de centrale woning, ondergrondse funderingen en kelder onder archeologische begeleiding op 4 februari 2025. Verder vooronderzoek door middel van proefsleuven in fase 3 werd eveneens op 4 februari 2025 uitgevoerd. Deze nota is het verslag van het archeologische onderzoek in fase 3.

Figuur 1: Fasering op het GRB (© Geopunt).

Figuur 2: Uitsnede uit de meest recente luchtfoto met aanduiding van het onderzoeksgebied (© Geopunt).

Figuur 3: Uitsnede uit het GRB met aanduiding van het onderzoeksgebied fase 3 (© Geopunt).

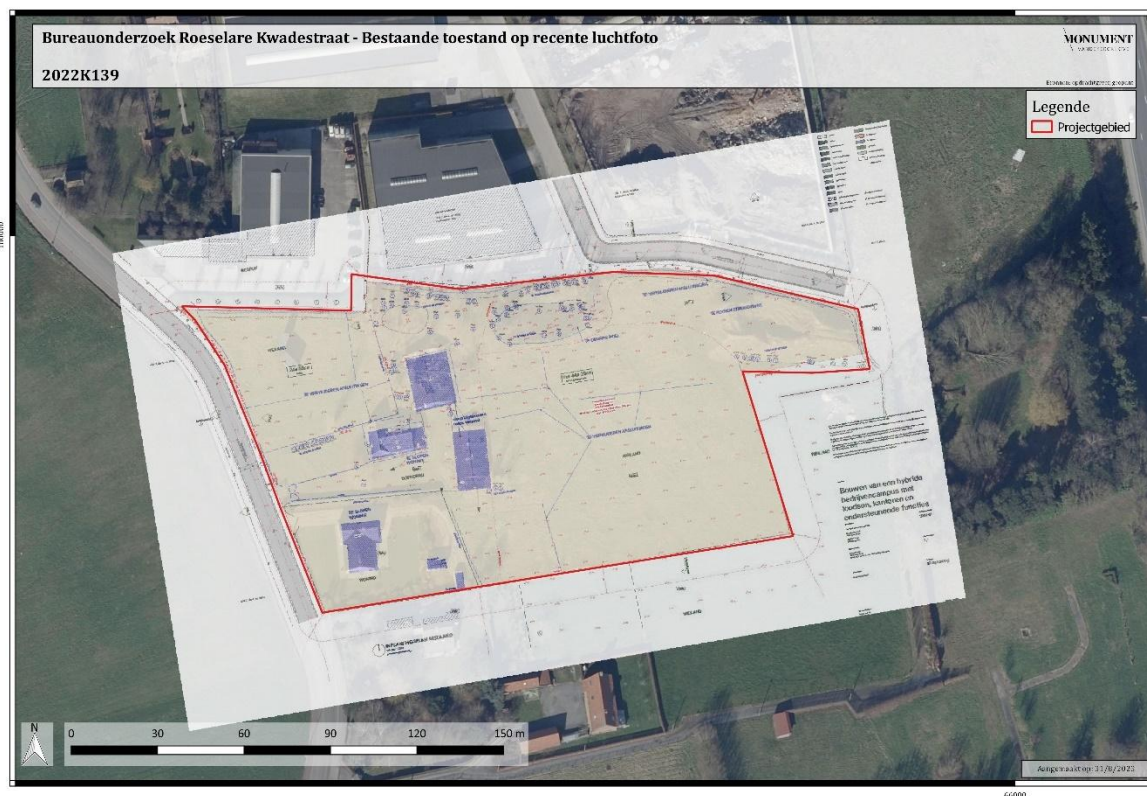
1.2. Bestaande toestand

Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ongeveer 18925,5m². Het onderzoeksgebied is ca. 2056m² groot en bestond uit een woning met tuinzone. In het zuidoosten bevindt er zich enige bebouwing op het terrein. Het betreft koterij en een oprit vanaf de straat. (Figuur 4).

Aangezien er geen plannen van de aanwezige bebouwing gekend is, werden deze niet meegegeven in de archeologienota. Enkel een opmetingsplan van de bestaande toestand is beschikbaar en wordt ook hier meegegeven (Figuur 5).

Figuur 4: Project- en onderzoeksgebied aangeduid op een recente luchtfoto (© Geopunt).

Figuur 5: Opmetingsplan bestaande toestand geprojecteerd op meest recente luchtfoto (© Geopunt, initiatiefnemer en DEMEULEMEESTER L., BAS J. & DERWEDUWEN N., 2023)

1.3. Geplande werken⁷

De inrichting van het projectgebied bestaat uit de bouw van een hybride bedrijvenscampus met loodsen, kantoren en ondersteunende functies.

Het terrein wordt gekenmerkt door behoorlijk wat hoogteverschillen, de hoogte van het maaiveld varieert van ca. +19,14m tot ca. +21,50m TAW, en zal dan ook over de volledige oppervlakte genivelleerd moeten worden. Op de ene locatie zal de ondergrond afgegraven worden om op een andere locatie op te hogen. De poel in het noorden wordt gedempt en verschillende bufferbekkens worden aangelegd ter compensatie. Enkele afsluitingen en bomen worden verwijderd alsook de sloop van de (bij)gebouwen is voorzien.

Op het projectgebied worden 5 gebouwen met KMO-functie en een kantoorgebouw ingepland. In het zuiden worden twee nieuwe hoogspanningskabinen voorzien alsook een wegenis worden aangelegd met verschillende nutsleidingen, bovengrondse parkeerplaatsen en groenzones, wat eveneens een aanzienlijke bodemverstoring met zich zal meebrengen.

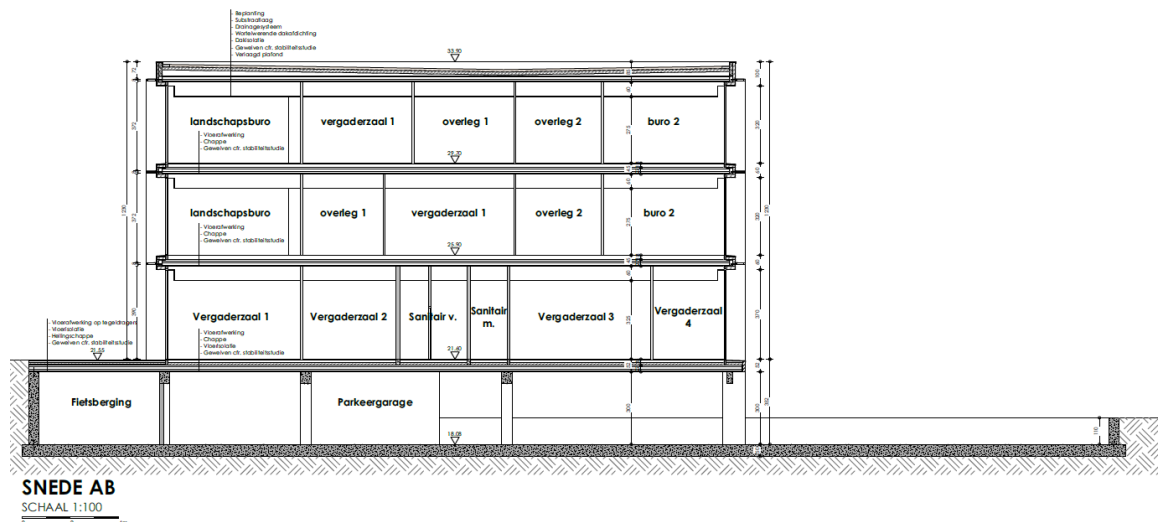

Figuur 6: Geplande toestand geprojecteerd op recente luchtfoto (bron: geopunt, initiatiefnemer en DEMEULEMEESTER L., BAS J. & DERWEDUWEN N., 2023)

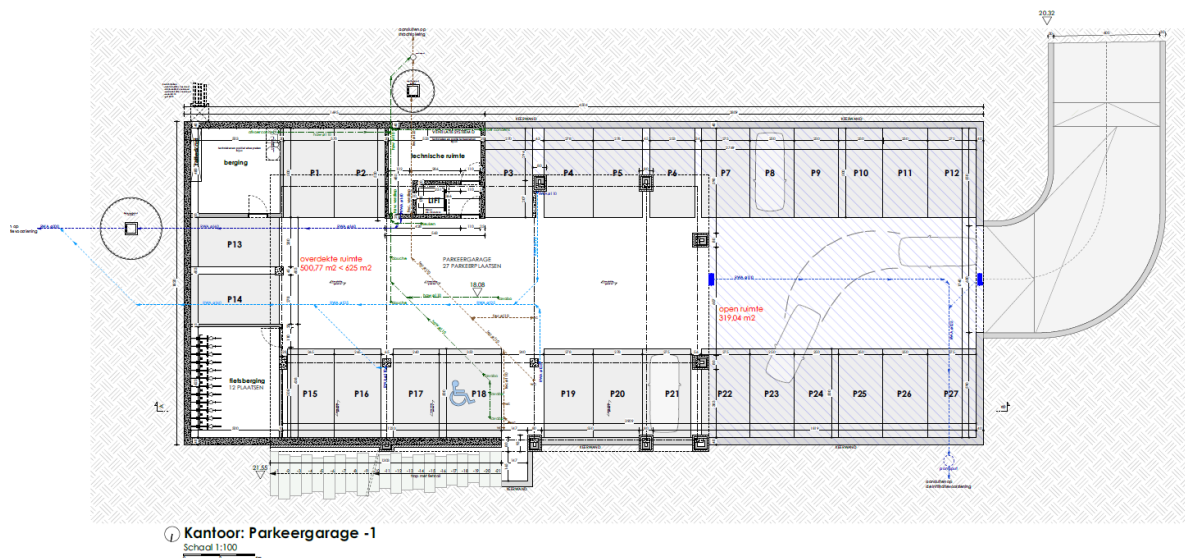
⁷ Overgenomen uit DEMEULEMEESTER L., BAS J. & DERWEDUWEN N., 2023.

Kantoorgebouw

Het kantoorgebouw komt in het noordoosten van het terrein en onder dit gebouw wordt een ondergrondse parking voorzien. De vloerplaat van de parkeergarage is 0,50m dik en situeert zich op ca. 3,50m onder het maaiveld (ca. +20m TAW). Het kantoorgebouw heeft een oppervlakte van ca. 1301,16m². De vloerplaat van het kantoorgebouw zelf is nog eens ca. 0,52m dik wat de totale verstoring hier op ca 4m onder het maaiveld.

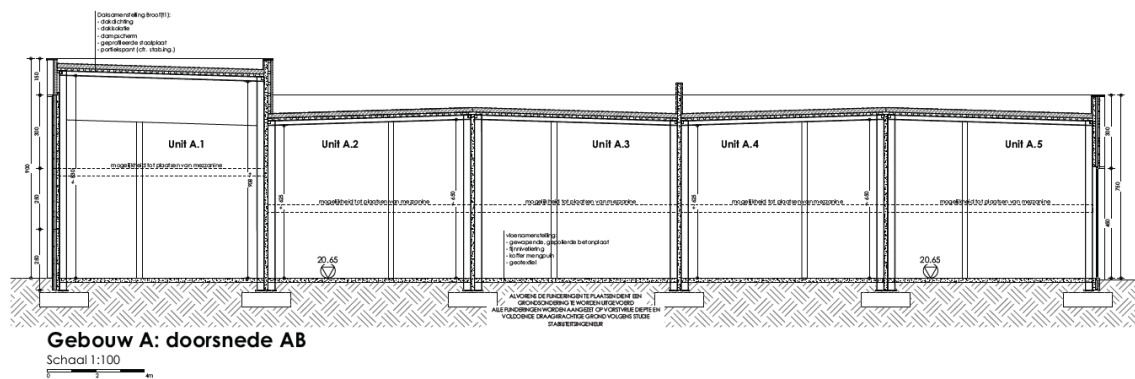
Figuur 7: Snede van het kantoorgebouw (bron: initiatiefnemer)

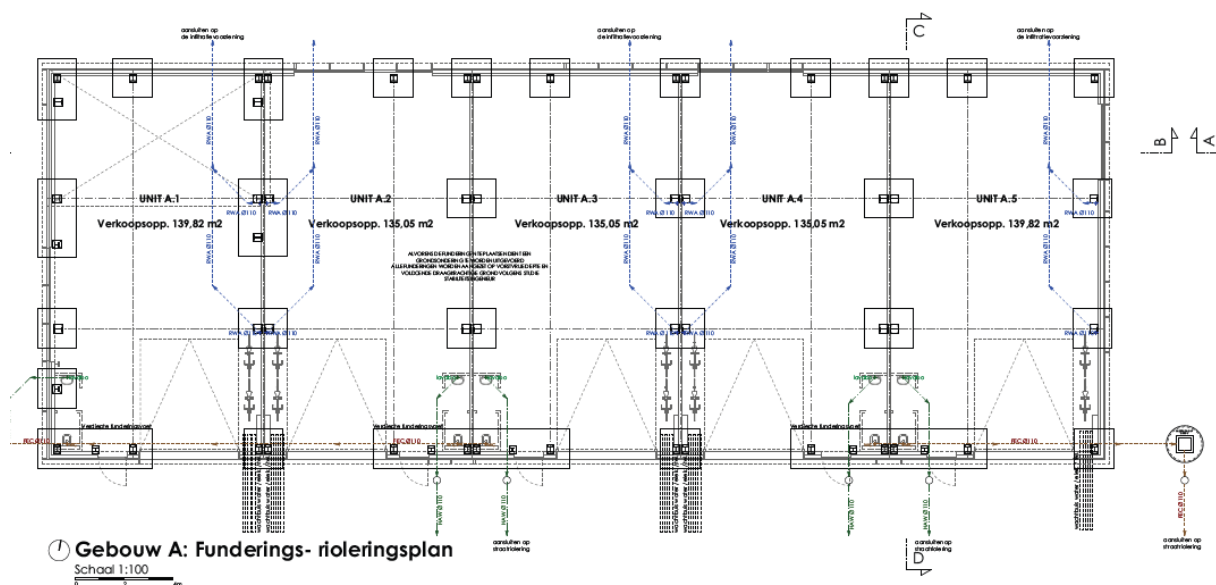
Figuur 8: Grondplan van de parkeergarage onder het kantoorgebouw (bron: initiatiefnemer)

Gebouw A

Gebouw A situeert zich in het noordwesten van het terrein, omvat 5 units en heeft een oppervlakte van ca. 684,81m². De vloerplaat wordt voorzien op ca. +20,65m TAW. Het gebouw wordt gefundeerd op peilers. De funderingsdiepte is afhankelijk van het sonderingsverslag en nog niet gekend. De fundering dient te gebeuren op vorstvrije diepte.

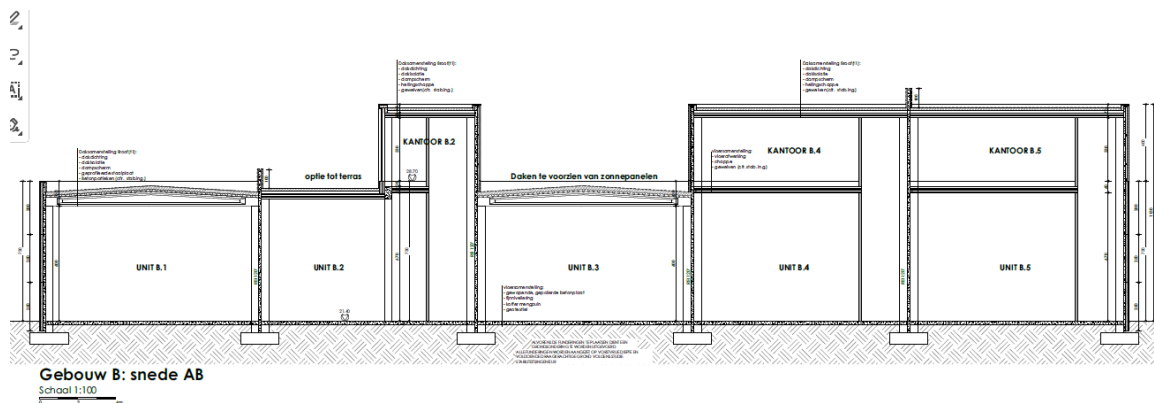
Figuur 9: Doorsnede van het gebouw A (bron: initiatiefnemer)

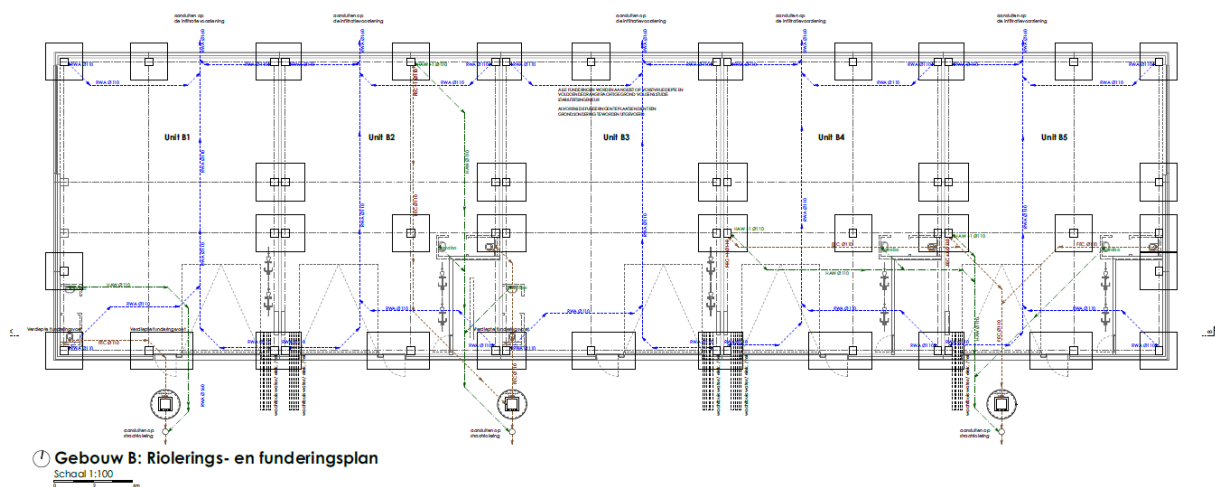
Figuur 10: Funderings- en rioleringsplan van gebouw A (bron: initiatiefnemer)

Gebouw B

Gebouw B situeert zich centraal noordelijk in het projectgebied, telt eveneens 5 units en heeft een oppervlakte van 897,75m². De vloerplaat wordt voorzien op ca. +21,40m TAW. Het gebouw wordt gefundeerd op peilers. De funderingsdiepte is afhankelijk van het sonderingsverslag en nog niet gekend. De fundering dient te gebeuren op vorstvrije diepte.

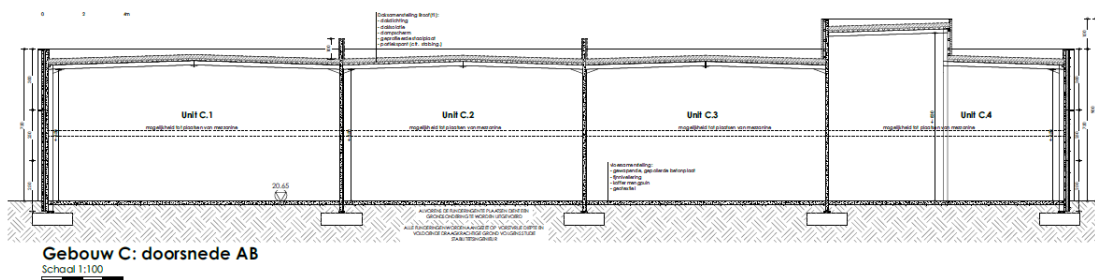
Figuur 11: Doorsnede van het gebouw B (bron: initiatiefnemer)

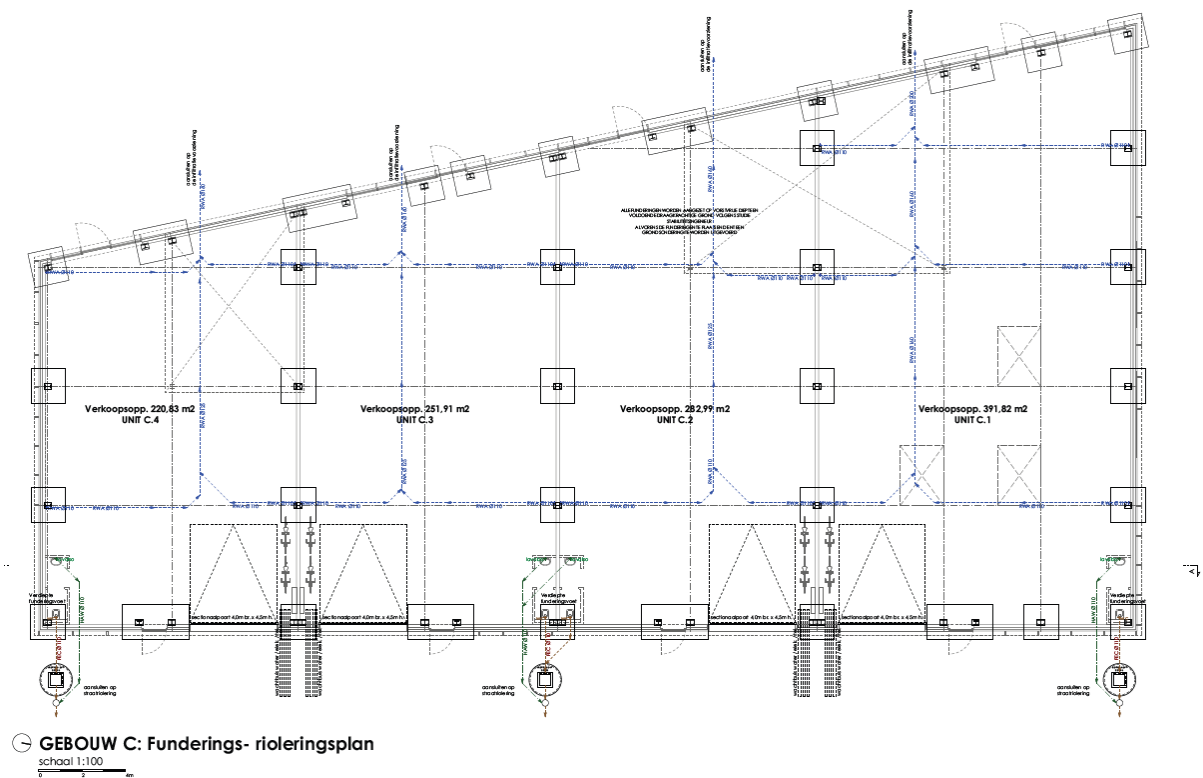
Figuur 12: Funderings- en rioleringsplan gebouw B (bron: initiatiefnemer)

Gebouw C

Gebouw C bevindt zich in het westen van het terrein, groepeert 4 units met een totale oppervlakte van 1147,55m². De vloerplaat wordt voorzien op ca. +20,65m TAW. Het gebouw wordt gefundeerd op peilers. De funderingsdiepte is afhankelijk van het sonderingsverslag en nog niet gekend. De fundering dient te gebeuren op vorstvrije diepte.

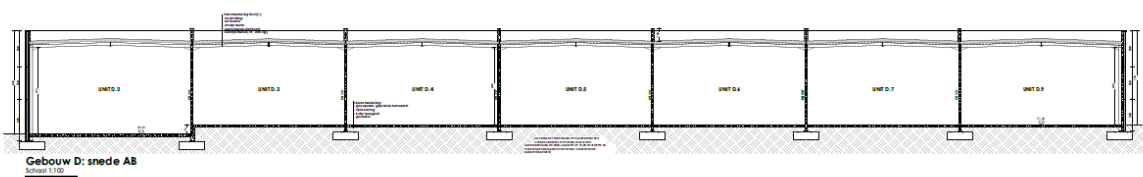
Figuur 13: Doorsnede van het gebouw C (bron: initiatiefnemer)

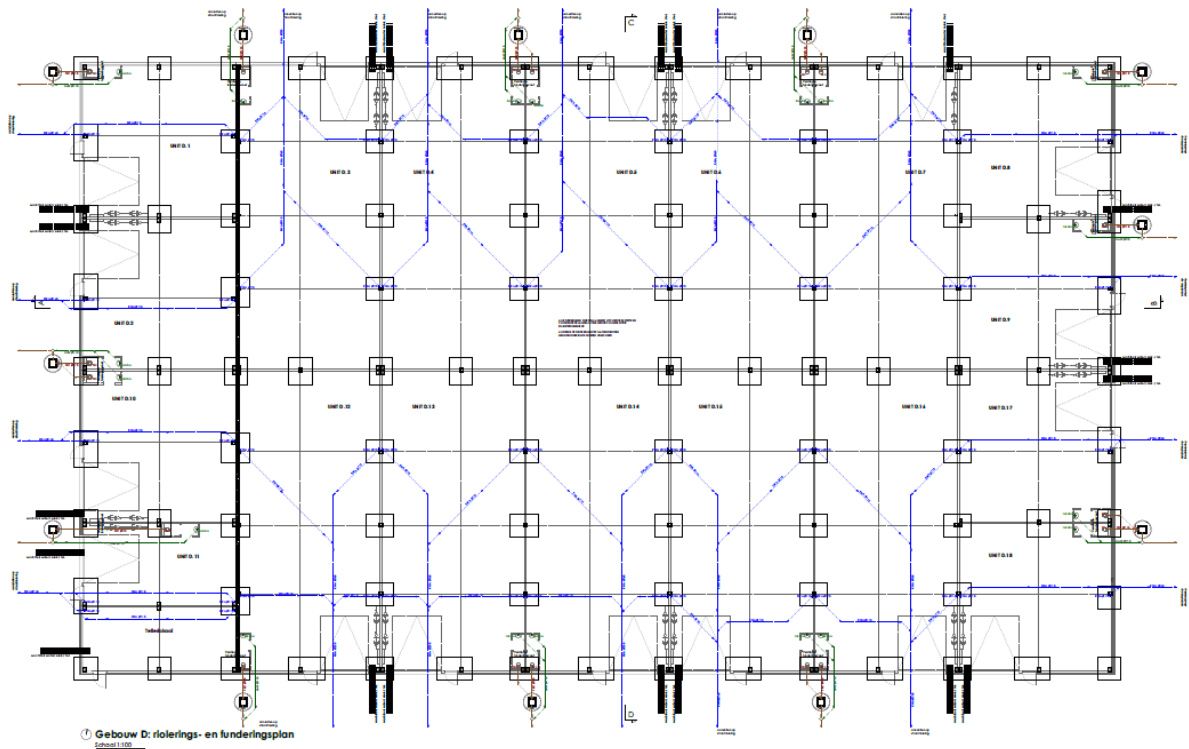
Figuur 14: Funderings- en rioleringsplan gebouw C (bron: initiatiefnemer)

Gebouw D

Gebouw D is het grootste gebouw en situeert zich centraal zuidelijk binnen het projectgebied. Het gebouw groepeerd 18 units met een totale oppervlakte van 4368,80m². De vloerplaat wordt voorzien op ca. +21,40m TAW. Het gebouw wordt gefundeerd op peilers. De funderingsdiepte is afhankelijk van het sonderingsverslag en nog niet gekend. De fundering dient te gebeuren op vorstvrije diepte.

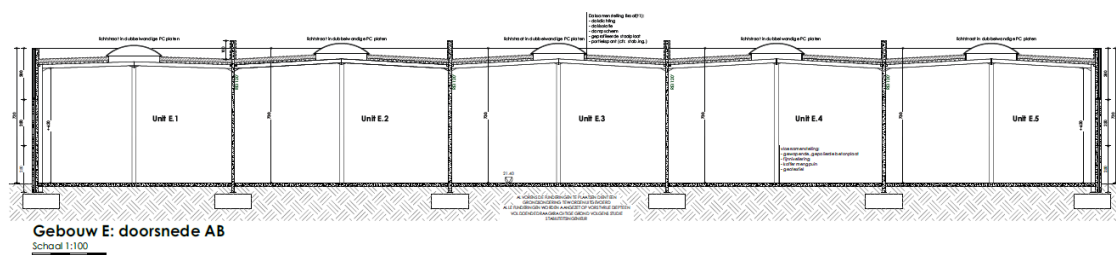
Figuur 15: Doorsnede van het gebouw D (bron: initiatiefnemer)

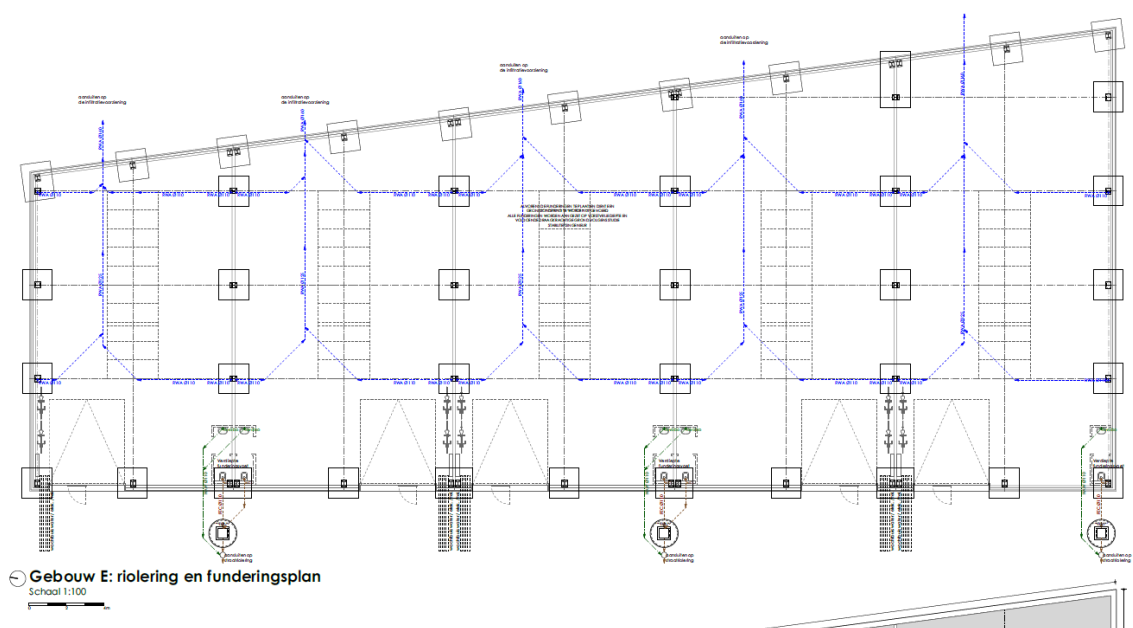
Figuur 16: Funderings- en rioleringsplan gebouw D (bron: initiatiefnemer)

Gebouw E

Gebouw E bevindt zich in het oosten van het projectgebied, telt eveneens 5 units en heeft een oppervlakte van 1214,64m². De vloerplaat wordt voorzien op ca. +21,40m TAW. Het gebouw wordt gefundeerd op peilers. De funderingsdiepte is afhankelijk van het sonderingsverslag en nog niet gekend. De fundering dient te gebeuren op vorstvrije diepte.

Figuur 17: Doorsnede van het gebouw E (bron: initiatiefnemer)

Figuur 18: Funderings- en rioleringsplan van gebouw E (bron: initiatiefnemer)

2. RESULTATEN BUREAUONDERZOEK (2022K139)⁸

2.1. Assessment onderzochte gebied

2.1.1. Landschappelijke ligging

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.1. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.1.2. Historische situering

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.2. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.1.3. Archeologisch kader

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.3. in het verslag van resultaten bureaustudie.

⁸ DEMEULEMEESTER L., BAS J. & DERWEDUWEN N., 2023.

3. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM – PROEFSLEUVENONDERZOEK (2025A154)

3.1. Werkwijze en strategie

3.1.1. Onderzoekstechnieken

Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet-limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven. De onderzoeksmethode is beëindigd wanneer deze vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord⁹.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, diende dit terrein onderzocht te worden door middel van vijf proefsleuven. De sleuven zijn bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd. Op die manier is er het meeste kans om de sporen gerelateerd aan de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aan te snijden. Om een zicht te krijgen op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein dienen er in geschrinkt patroon profielputten aangelegd te worden.

Om een dekkingpercentage te bereiken van 10% is aangeraden te werken met proefsleuven van 1,8 tot 2 meter breed met een tussenafstand van 12 tot 15 meter (van middelpunt tot middelpunt).¹⁰ Door bijkomende kijkvensters en/of dwarssleuven wordt getracht een dekkingpercentage van 12,5% te bereiken, wat wenselijk is om degelijke uitspraken te doen voor het geheel van het terrein.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Bij het dichten wordt getracht om de originele bodemopbouw opnieuw te bekomen. Voor het grondwerk wordt

⁹ DERWEDUWEN N., 2023.

¹⁰ Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.

gebruik gemaakt van een rupskraan met niet-getande kraanbak. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage werden uitgevoerd volgens de methodiek beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

3.1.2. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Voor aanvang van het proefsleuvenonderzoek werden de kelder en funderingen onder een archeologische werfbegeleiding uitgebroken. Het betrof gemetselde funderingsmuren. Tijdens begeleiding werd duidelijk dat het terrein centraal ter hoogte van de bewoning en kelder danig verstoord is (tot in de moederbodem) dat er geen archeologische sporen meer bewaard zijn.

Figuur 19: Terrein voor de uitbraak van de centrale fundering en kelder

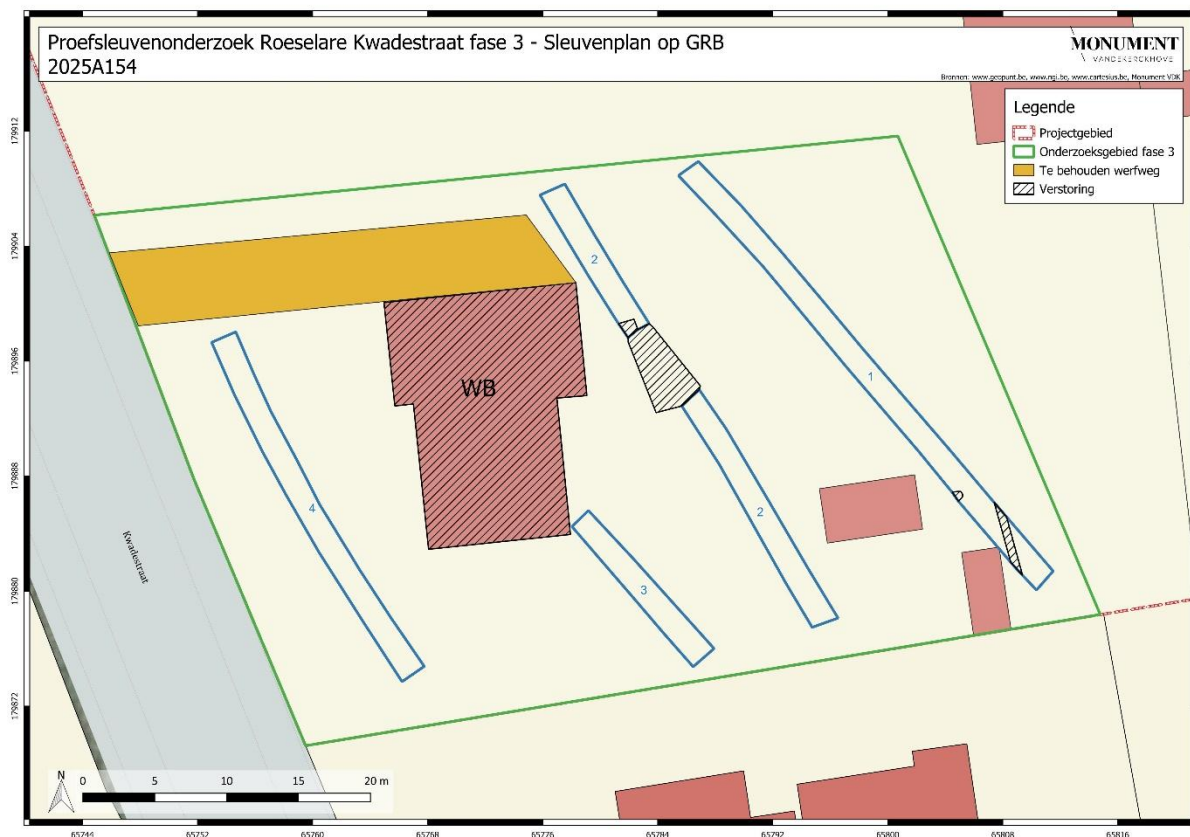
Figuur 20: Uitbraak van de funderingen (links) en kelder (rechts). De recente infrastructuur snijdt duidelijk tot in de moederbodem waardoor het bodemarchief hier volledig verstoord is.

Na de af- en uitbraakwerken werd het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. In het totaal werden er vier proefsleuven uitgegraven met variërende lengte. Deze sleuven zijn ca. 2m breed. De onderlinge afstand bedraagt 15m van middelpunt tot middelpunt. Sleuven 3 en 4 werden ingekort omwille van een te behouden werfweg in het noorden van het onderzoeksgebied.

Via de beschreven methodiek werd in totaal 2056,00 m² verdiept tot op het archeologisch relevante niveau (zie onderstaande tabel). Dit betekent dat zo'n 19,44% van het projectgebied archeologisch (ca. 399,80 m²) werd getoetst. Rekening houdend met de hoge graad van versterking en de te behouden werfweg in het noorden van het onderzoeksgebied, die ca. 153,00 m² van de zone bezet, wordt dit voldoende geacht om een correcte evaluatie te kunnen maken van het archeologisch potentieel van het terrein. Tabel 1 toont de opengelegde oppervlakten per sleuf.

Sleuf	Oppervlakte
1	65,26 m ²
2	63,15 m ²
3	23,28 m ²
4	48,11 m ²
Kelder en funderingen WB	200,00 m ²
Totaal	399,80 m²
%	19,44%

Tabel 1: Oppervlaktes per sleuf.

Figuur 21: Situering proefsleuven binnen het onderzoeksgebied.

3.1.3. Gebruikt materiaal

Voor het uitgraven van de proefsleuven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. De archeologische sporen werden proper gemaakt en van een uniek spoornummer voorzien. Vervolgens werden de verschillende sporen ingemeten met een GPS-toestel. Ook de sleufwanden, verstoringen en hoogtes werden door middel van dit toestel geregistreerd. Teneinde een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw, werden verspreid over het terrein 3 wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. Vondsten werden ingezameld per context en per laag. Elk spoor is (voorzien van een schaallat, noordpijl) gefotografeerd. Via het rechtstreeks fotograferen in de database worden de gemaakte foto's automatisch van het vergunningsnummer, het spoor-, zone- en vlaknummer en datum voorzien.

De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurde op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw werd bekomen en de draagkracht van de bodem zoveel mogelijk deze voorafgaand de start van het veldwerk benaderde.

3.1.4. Inbreng specialisten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek kwam Willem Hantson, erfgoedconsulent bij RADAR Midwest, op terreinbezoek.

3.1.5. Organisatie van het proefsleuvenonderzoek

Het terreinwerk (werkbegeleiding en proefsleuvenonderzoek) werd uitgevoerd op 4 februari 2025 door archeologen Lobke Decrock en Kylian Verhaevert.

Figuur 22: Overzichtsfoto van het terrein voor het proefsleuvenonderzoek (© Monument Vandekerckhove nv)

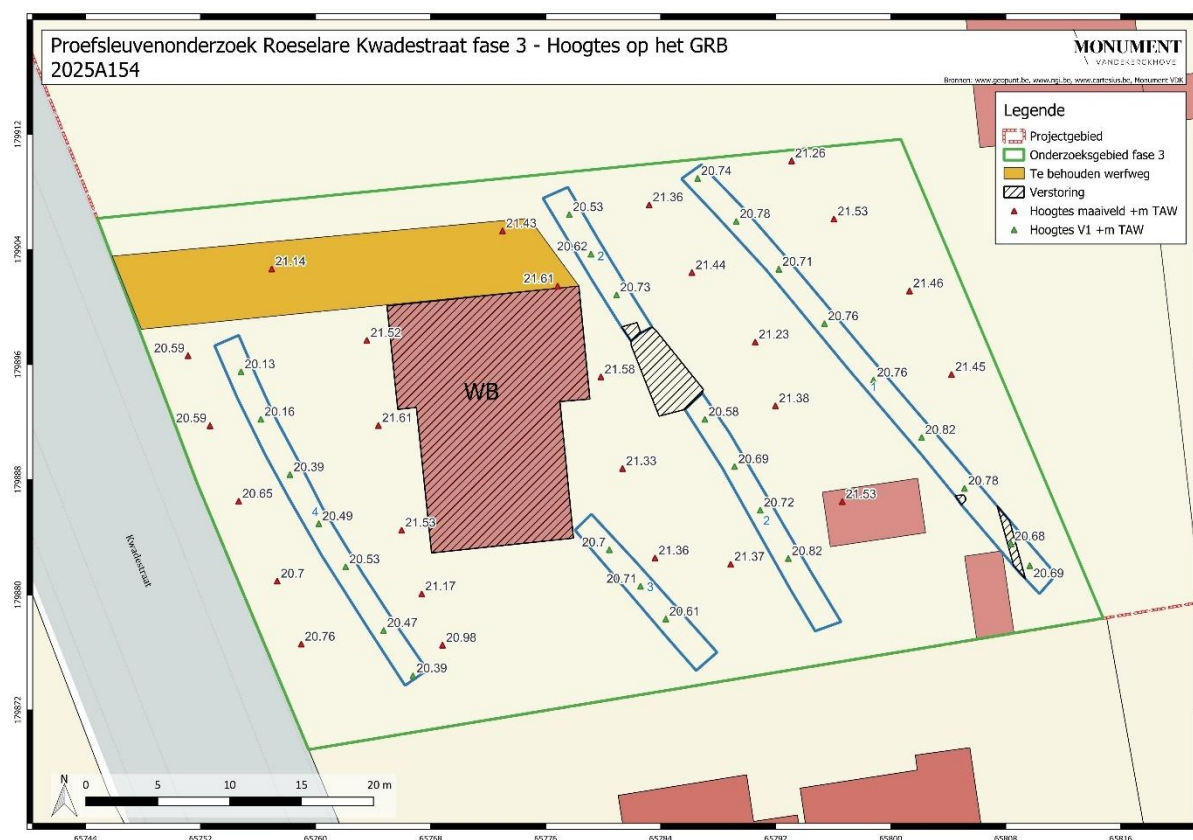
3.2. Archeologische observaties tijdens het proefsleuvenonderzoek

3.2.1. Stratigrafie

Het onderzoeksgebied bevindt zich op een licht hoger gelegen gebied aan de rand van de alluviale vlakte van de Babilliebeek, een zijrivier van de Mandel, en aan de basis van een licht noordzuid georiënteerde helling.

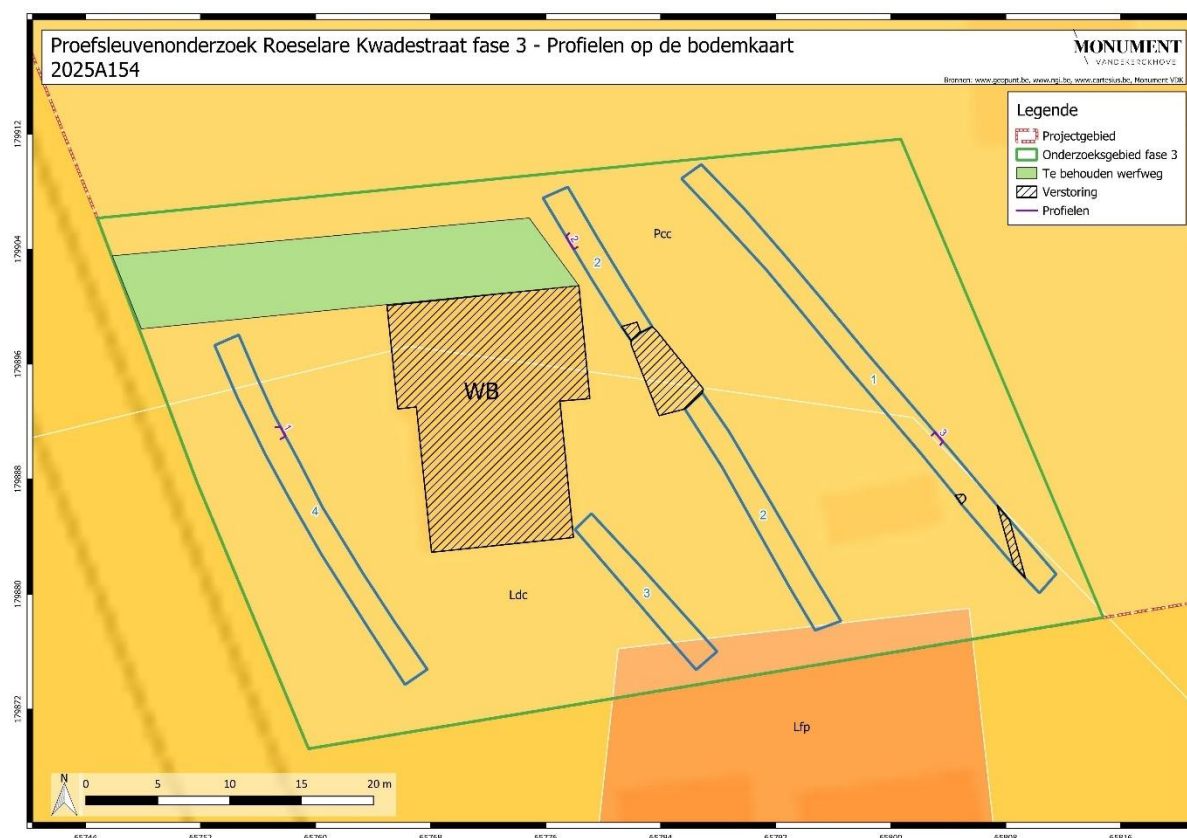
Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden de hoogtes op het maaiveld en het archeologisch vlak ingemeten (Figuur 23). Dit geeft aan dat het terrein afloopt naar het westen of de Kwadestraat toe. Op het maaiveld bevindt de hoogste positie zich ter hoogte van de centrale bebouwing met ca. +21,61 m TAW. De laagste positie bevindt zich in het westen bij sleuf 4 met ca. +20,59 m TAW. Het terrein kent dus een hoogteverschil van ca. 1,10 m. In het zuiden is het maaiveld vastgesteld op ca. +21,37 m TAW, in het oosten op ca. +21,45 m TAW.

Het archeologisch niveau volgt dezelfde trend. De laagste hoogtes werden in het westen in sleuf 4 gemeten tussen ca. +20,13 m en +20,61 m TAW. De hoogste posities werden in sleuf 1 gemeten tussen ca. +20,82 m TAW en +20,71 m TAW.

Figuur 23: Situering hoogtes op het sleuvenplan (© Geopunt).

Om de bodemopbouw ter hoogte van het onderzoeksgebied in kaart te brengen werden verspreid over de sleuven 3 bodemprofielen opgeschoond en geregistreerd. Op de **bodemkaart** is het onderzoeksgebied grotendeels gekarteerd met een Ldc- en Pcc-bodem. Dit zijn matig natte of matig droge licht zandleembodem met sterk gelekte, verbrokkelde textuur B horizont. In het zuiden is een kleine zone met een Lfp-bodem gekarteerd. Dit zijn zeer natte zandleembodems zonder profiel.

Figuur 24: Profielen op de bodemkaart (© Geopunt).

Het **landschappelijk booronderzoek**¹¹ vond plaats op de noordelijke en oostelijke percelen van het projectgebied. Hier werden drie verschillende types van bodemopbouw met verschillende graden van verstoring en/of verwerking herkend. Type 1 toont geen bodemontwikkeling maar sterk verstoorde, mogelijks aangebrachte Ap-horizont onmiddellijk gevolgd door de C-horizont. Type 2 toont een opeenvolging van Ap-, (Et-), Bt-, en Chorizonten. Type 3 tenslotte toont een opeenvolging van Ap-, Bw- en C-horizonten. De natuurlijke verwerking bestaat hoofdzakelijk uit oxido-reductie van de aanwezige sedimenten door schommelingen van de grondwaterstand. De verwerking door biologische activiteit bestaat voornamelijk uit bioturbaties door wortels. De antropogene verstoring is enerzijds veroorzaakt door landbouwpraktijken (ploegen), anderzijds door sterke vergraving en verstoring tot dieptes van 0,80m onder het maaiveld. De gemiddelde diepte van de C-horizont werd vastgesteld op circa 0,69m -mv.

¹¹ LEGRAND P. & LEEMANS S., 2020.

De bodemprofielen uit het **proefsleuvenonderzoek** tonen op het onderzoeksgebied natte zandleembodems met weinig tot geen profielontwikkeling. Daarbij is de bodem, vooral centraal op het terrein, onderhevig geweest aan recente bouwactiviteiten die de bodem hebben afgetopt en opgehoopt. Profiel 1 toont een ^A-Bw-C bodemopbouw, profiel 2 een ^T-^A-Bw-C bodemopbouw en profiel 3 een ^T-^A-C bodemopbouw. De moederbodem werd vastgesteld op respectievelijk 0,45 m-mv, 0,70 m-mv en 0,35 m-mv. De bodemprofielen worden hieronder besproken:¹²

Profiel 1 werd geregistreerd langs de noordoostwand van sleuf 4. De bodem wordt er bovenaan gekenmerkt door een donkergrijsig bruine ploeglaag met houtskool en baksteenbrokjes (^A). Eronder volgt op ca. 0,20m-mv een verweerde donker bruine zandlemige Bw-horizont. Deze is ca. 0,25m dik en ligt op een sterk gevlekte gelig bruine zandlemige C-horizont. De overgang is golvend en vaag. Het profiel wordt bovendien gekenmerkt door veel bioturbatie door biologische processen.

Profiel 2 werd langs de noordwestwand van sleuf 2 geregistreerd. Bovenaan ligt een ca. 0,45m dikke steenslag laag (^T). Deze werd aangebracht op een ca. 0,30m dik donkergrijsig bruine zandlemige A-horizont. Ook hierin werden baksteenbrokjes en houtskoolspikkels herkend, wat doet vermoeden dat ze werd aangebracht. Bovendien is de laag vrij compact, wellicht te wijten aan de verharding/bebouwing van het terrein. Eronder bevindt zich een ca. 0,30m dik bleek gevlekte grijsig bruine zandlemige laag met sporen van bioturbatie en verwerking ten gevolge van grondwaterschommelingen. Deze Bw-horizont loopt op ca. 0,75m-mv over in een gelig bruine zandlemige C-horizont. De overgang is vrij recht en duidelijk. Ook hier is de moederbodem sterk gevlekt omwille van grondwaterschommelingen en gekenmerkt door bioturbatie door biologische processen.

Tot slot werd **profiel 3** geregistreerd langs de oostwand van sleuf 1. Hier ligt eveneens bovenaan een ca. m dikke steenslag laag (^T). Deze werd aangebracht op een ca. 0,20 m dikke donker bruine zandlemige ploeglaag (Ap). Onder de ploeglaag ligt op ca. 0,35m-mv de moederbodem (C). Hier wordt de C-horizont gekenmerkt door donker gelig bruin zandleem met ijzerconcreties, een indicatie voor sterke grondwaterschommelingen.

¹² Voor de beschrijving van de bodemprofielen is er beroep gedaan op MIKKELSEN et al., 2022.

Figuur 25: Profiel 1 in sleuf 4.

Figuur 26: Profiel 2 in sleuf 2.

Figuur 27: Profiel 3 in sleuf 1.

3.2.2. Sporen en structuren

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen grondsporen geregistreerd (Figuur 28).

In het zuiden van sleuf 1 werd verstoring herkend, vermoedelijk gerelateerd aan de aanleg van de koterijen in het zuidoosten van het onderzoeksgebied. Hier in het zuiden was de bodem waterverzadigd en steeg het grondwater snel op (Figuur 29).

Ook centraal in sleuf 2 werd verstoring geregistreerd. Hier bevindt zich namelijk een recente waterput/citerne. De aanleg van deze structuur heeft een grote impact gehad. De bodem is hier volledig verstoord tot in de moederbodem (Figuur 30). Vervolgens werd sleuf 3 ingekort omwille van de centrale verstoring vanwege de aanwezige funderingen en kelder (Figuur 31). Tijdens de werfbegeleiding van deze uitbraak werd duidelijk dat de funderingen en kelder diep in de moederbodem zijn ingesneden, potentiële archeologische sporen zijn hier dan ook volledig vernietigd. Tot slot werden er in de overige sleuven geen archeologische sporen of verstoring aangetroffen (Figuur 32).

Figuur 28: Verstoring op het sleuvenplan (© Geopunt).

Figuur 29: Overzichtsfoto sleuf 1 vanuit het noordwesten (links) en het zuidoosten (rechts).

Figuur 30: Overzichtsfoto sleuf 2 vanuit het noordwesten (links) en de waterput/citerne centraal in de sleuf (rechts).

Figuur 31: Ingekorte sleuf 3 (links) en uitbraak kelder tijdens werfbegeleiding (rechts) De kelder en funderingen situeerden zich duidelijk tot diep in de moederbodem.

Figuur 32: Overzichtsfoto's sleuf 4 vanuit het zuidoosten (links) en noordwesten (rechts)

3.2.3. Vondsten

Niet van toepassing voor dit onderzoek. Er werden geen vondsten aangetroffen tijdens deze fase van het proefsleuvenonderzoek.

3.2.4. Stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

3.2.5. Conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

3.2.6. Interpretatie proefsleuvenonderzoek

Op het onderzoeksgebied werd een vochtige zandlemige bodem aangetroffen. De moederbodem bevindt zich vrij ondiep, gemiddeld op 0,50m-mv. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen aangetroffen. Bij de uitbraak van de bestaande bebouwing, verharding en kelder werd het duidelijk dat ze het archeologisch bodemarchief danig hebben verstoord opdat er geen archeologische sporen bewaard bleven. Op de overige zones is het onderzoeksgebied bodemkundig vrij intact bewaard gebleven.

De afwezigheid van sporen stemt overeen met de zeer lage sporendensiteit van het terrein dat reeds werd vastgesteld in fase 1 en 2. Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bracht dus geen aanwijzingen voor een archeologische site binnen het projectgebied aan het licht.

3.3. Beantwoording onderzoeksvragen

Tijdens het bureauonderzoek werden verschillende onderzoeksvragen geformuleerd.¹³ Hieronder worden deze hernomen en van een antwoord voorzien.

- **Zijn er archeologische sporen aanwezig?**
Neen, tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen aangetroffen.
- **Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?**
Niet van toepassing.
- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?**
Niet van toepassing.
- **Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**
Niet van toepassing.
- **Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?**
Niet van toepassing.
- **Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?**
Niet van toepassing.
- **Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?**
Nee, er bevindt zich geen archeologische site binnen het projectgebied.
- **Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?**
Voor het reeds onderzochte zones in fase 1 en 2 werd reeds geen vervolgonderzoek in de vorm van een archeologische opgraving geadviseerd. Gezien de afwezigheid van een archeologische site wordt ook verder onderzoek binnen het onderzoeksgebied fase 3 niet aanbevolen.

¹³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/27395>

4. ARCHEOLOGISCHE INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED

4.1. Algemeen interpretatie van het projectgebied

Op basis van de bureaustudie en het proefsleuvenonderzoek kan een uitgebreide archeologische interpretatie worden opgemaakt voor het projectgebied.

Het projectgebied situeert zich in ten zuidoosten van de stadskern van Roeselare en van Rumbeke. Het terrein grenst in het westen aan de Kwadestraat. Ten noorden van het projectgebied, op ca. 450m, stroomt de Babillebeek. Vrijwel het gehele projectgebied staat op de bodemkaart gekarteerd als een vochtige zandleembodem van het type Pcc, Pdc en Pbc. Bovendien ligt het projectgebied op een noordelijke uitloper van een zandrug.

Het landschappelijk booronderzoek maakte duidelijk dat er geen intacte podzolbodem of andere archeologisch relevante begraven bodem werd aangetroffen. De preservatie van de bodemopbouw op het onderzoeksgebied is sterk heterogeen. De gepreserveerde bodem wordt door een sterk verbrokkeld Bt of Bw-horizont gekarakteriseerd. De andere boringen toonden een matig tot slechte preservatie van de bodemopbouw veroorzaakt door landbouwpraktijken, grondverbeteringsprocessen en lokale antropogene activiteiten. Deze processen hebben de bodemopbouw sterk beïnvloed. Op basis van deze bevindingen en de geologische situering van het onderzoeksgebied werd het potentieel op steentijdsporen/-sites als laag ingeschat. Bijgevolg werd het niet nodig geacht om over te gaan tot archeologisch verkennend/waarderend booronderzoek.

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem in fase 1 werden naast een ongedateerde perceelsgracht en twee haaks op elkaar staande greppels alleen nog natuurlijke sporen en recente verstoringen aangetroffen. Tijdens het archeologisch onderzoek fase 2 kon de preservatie van de bodemopbouw dat tijdens het landschappelijk booronderzoek reeds werd vastgesteld, ook worden bevestigd. Het (archeologisch) bodemarchief is in het noorden en centraal op het terrein danig verstoord opdat er geen archeologische sporen bewaard bleven. Elders werden slechts een beperkt aantal sporen aangetroffen die door het gebrek aan vondstmateriaal niet konden worden gedateerd. Tijdens het proefsleuvenonderzoek in fase 3 werden geen archeologische sporen aangetroffen. Er werd enkel verstoring gerelateerd aan de bebouwing op het terrein geregistreerd.

Het onderzoek met ingreep in de bodem bracht dus geen relevante archeologische sporen aan het licht.

4.2. Confrontatie observaties met het bureauonderzoek

Aanvankelijk kon de bureaustudie een archeologische site niet bevestigen of uitsluiten. Daarom werd een archeologisch traject opgestart. De prospectie (door middel van landschappelijke boringen) kon alvast de bodemkundige omschrijvingen uit de bureaustudie bevestigen en verfijnen. Het potentieel op een steentijdartefactensite werd via deze prospectie als laag ingeschat. Omdat de bodemopbouw wel intact was, werd de aanwezigheid van een archeologisch relevante sporensite nog steeds mogelijk geacht. Tijdens de prospectie door middel van proefsleuven in fasen 1, 2 én 3 werden vervolgens geen (relevante) archeologische sporen aangetroffen. Er zijn dus geen aanwijzingen voor een sporensite binnen het projectgebied.

4.3. Afweging verder archeologisch onderzoek

Het archeologisch boortraject leverde geen duidelijk bewijs voor de aanwezigheid van een steentijdsite. Ook het proefsleuvenonderzoek bracht geen archeologische sporen aan het licht.. Om die reden wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd en dienen bijgevolg geen bijkomende maatregelen genomen te worden.

5. SAMENVATTING

Naar aanleiding van geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het stedenbouwkundige handelingen te Roeselare Kwadestraat, werd een archeologisch traject opgestart. Dit bestond aanvankelijk uit een bureaustudie (2022K139). Op basis van beschikbare gegevens werd het archeologisch potentieel van het terrein onderzocht. Omdat de aan- of afwezigheid van een archeologische site in de ondergrond onvoldoende achterhaald kon worden, werd over gegaan tot een landschappelijk booronderzoek (2020E129). Het landschappelijk booronderzoek maakte duidelijk dat er geen intacte podzolbodem of andere begraven bodem werd aangetroffen. De preservatie van de bodemopbouw op het onderzoeksgebied bleek sterk heterogeen. Enkel boringen B3, B4, B5, B8, B10, B13 en B20 tonen een goede preservatie van de bodemopbouw overeenkomend met de gegevens van de bodemkaart. Deze gepreserveerde bodem zijn door een sterk verbrokkelde Bt-horizont gekarakteriseerd. De andere boringen tonen een matig tot slechte preservatie van de bodemopbouw veroorzaakt door landbouwpraktijken, grondverbeteringsprocessen en lokale antropogene activiteiten. Deze processen hebben de bodemopbouw sterk beïnvloed. Concrete aanwijzingen voor steentijdpotentieel leverde dit niet op. Het onderzoek gaf wel aan dat er een mogelijkheid bestond dat een archeologisch relevante sporensite bewaard was binnen het projectgebied.

Het proefsleuvenonderzoek (2025A154), uitgevoerd door het uitgraven van vier proefsleuven bracht geen sporen aan het licht. Gezien de afwezigheid van een archeologische site wordt verder onderzoek binnen het onderzoeksgebied fase 3 niet aanbevolen.

6. BIBLIOGRAFIE

6.1. Literatuur

- DECROCK L., 2024. *Nota* Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek. Roeselare Kwadestraat fase 2 (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DECROCK L. & LEEMANS S., 2024. *Nota* Programma van Maatregelen Proefsleuvenonderzoek. Roeselare Kwadestraat fase 2 (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DEMEULEMEESTER L., BAS J. & DERWEDUWEN N., 2023. *Archeologienota* Verslag van resultaten Bureauonderzoek. Roeselare Kwadestraat (herwerking) (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DEMEULEMEESTER L., 2020a. *Archeologienota* Verslag van resultaten Bureauonderzoek. Roeselare Kwadestraat (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DEMEULEMEESTER L., 2020b. *Archeologienota* Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem. Roeselare Kwadestraat (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DERWEDUWEN N., 2023. *Archeologienota* programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem. Roeselare Kwadestraat (herwerking) (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DERWEDUWEN N., 2021a. *Nota* Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek. Roeselare Kwadestraat fase 1 (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DERWEDUWEN N., 2021b. *Nota* Programma van maatregelen. Roeselare Kwadestraat fase 1 (prov. West-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- LEGRAND P. & LEEMANS S., 2020. *Nota* Verslag van resultaten Landschappelijk booronderzoek. Roeselare Kwadestraat. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- MIKKELSEN J., AMPE C., COOLS N., DEVOS Y., DONDEYNE S., OORTS K., PIETERS M. & LANGOHR R. 2022: Veldhandleiding voor het beschrijven van bodems bij archeologisch onderzoek in Vlaanderen, Handleiding agentschap Onroerend Erfgoed 29.

6.2. Internetbronnen

- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- www.geopunt.be
- www.inventaris.onroenderfgoed.be
- <https://loket.onroenderfgoed.be>

7. BIJLAGEN

Algemeen

Bijlage 1 -	Projectgebied fase 3 op luchtfoto
Bijlage 2 -	Projectgebied fase 3 op het GRB
Bijlage 3 -	Fasering op het GRB
Bijlage 4 -	Fasering op het luchtfoto

Proefsleuvenonderzoek (2025A154):

Bijlage 5 -	Proefsleuven op GRB
Bijlage 6 -	Situering hoogtes op het sleuvenplan
Bijlage 7 -	Situering profielen op de bodemkaart
Bijlage 8 -	Verstoring op het sleuvenplan
Bijlage 9 -	Fotolijst

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://monarcheo.be/web/monument/archeologie/public/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%224982df71-3e73-44f9-8e3a-b26d00918e8f%22%7D¶meters=%7B%7D>